

MANU
ROBLES-ARANGIZ
INSTITUTUA

IKASTURTEAREN
OGASAINA
ETORKUNA

NUKLEARRIK EZI! GAROÑA ITXI ORAIN!

EUA
EUSKAL SINDIKATUA

Garofiako zentral nuklearra berehala itxi behar da. Zentrala ustiatzeko baimena 2009ko uztaillean amaituko da. ELAk baimen hori berriro ez luzatzeko exijitzen dio Espainiako Gobernuari.

NUKLEARRIK EZ

Hainbat arrazoi daude energia nuklearra gaitzesteko:

1. KLIMA-ALDAKETAN hartzen du parte

Kyotoko Protokoloak baztertu egiten du energia nuklearra, klima-aldaketa gerarazteko neurrietatik, energia mota hori ez baita ez onargarria, ez eraginkorra, CO₂-igorpenak murrizteari begira.

Energia nuklearrak edozein energia berriztagarrik baino CO₂ gehiago igortzen du ekoiztiko energia-unitateko, ziklo nuklearraren etapa guztietan (meatzaritza-lanetan, erregaia fabrikatu eta aberastean, zentralak eraikitzean, eraistean...) erregai fosilen kantitate itzelak erabiltzen dira eta.

2. GARESTIA da

Gaur egun, 1.000 Mw-eko zentral nuklear bat eraikitzeko, 5.000 eta 6.000 milioi euro artean behar dira. Inbertsioaren tamaina dela eta, industria nuklearrak estatuaren diru-laguntza handiak jasotzen dituen herrialdeetan bakarrik lortu du zentralak eraikitzea (Frantzia, esaterako, edo Espainiako Estatuan, 1998an sektore elektrikoa liberalizatu zen arte). AEBetan, duela 30 urte baino gehiago eskatu zen azken zentral nuklearra eraikitzea.

Aipatutako diru-kopuruari hondakin erradiaktiboen kudeaketak eragiten dituenak gehitu behar zaizkio, bai eta balizko istripu nuklearren ondoriozkoak ere. Datu ofizialen arabera, hondakin erradiaktiboak kudeatzeak 13.000 milioi eurotik gora balio izango ditu 2070 artean, eta gehienbat herritarrek ordainduko dute diru hori, elektrizitatearen tarifa medio.

3. MENPETASUN ENERGETIKOA sortzen du

Energia nuklearrak (petrolioak eta gasak bezala) beste herrialde batzuekiko menpetasuna dakar. Erregai nuklearra ekoizteko behar den uranioa inportatu egiten da, eta gauza bera gertatzen da uranioa aberasteko prozesuekin, errektore nuklearrak diseinatzeko teknologiarekin, edo erregai nuklearra ekoizteko patenteekin.

Gaur egungo kontsumo-erritmoa eta dauden zentralak kontuan hartuta, merkaturatzeko uranio-erreserbek hamarkada gutxi batzuk baino ez dute iraungo.

4. ZIKINA da

Energia nuklearrak sortzen dituen hondakin erradiaktiboen arriskugarritasunak ehunka mila urtez iraungo du. Herentzia arriskutsua da etorkizuneko belaunaldiak

utziko dieguna, oraindik orain ez baitakigu zer-nolako eragina izango duen beraien-gan, eta oraino ez da irtenbide tekniko pozgarririk aurkitu.

Eguneroko jardunean, zentral nuklearrek airera eta uretara (hozkuntzarako erabiltzen dituzten itsaso, ibai eta urtegiak, alegia) igortzen duten erradiaktibitateak kutsatu egiten du ingurua. Ondorioz, instalazioetatik hurbil bizi diren populazioen minbizi- eta abortu-tasak nabarmenki igo daitezke, Zorita-n (Guadalajaran), Sellafield-en (Erresuma Batuan) eta La Hague-n (Frantzia) ezarritako zentraletan eta uranioa erauzten deneko meategi-inguruetan, besteak beste, dagoeneko frogatu denez.

5. EZ DA BEHAR

Elektrizitate Sisteman, zentral nuklearrik gabe ere, behar besteko potentzia-marjina dago. Adibidez, Garoñaren energia-ekarpena oso urria da, eta energia berriztagarrien ekarpenak aise berdintzen dute hura. 2007an, energia nuklearrak elektrizitate-sistemari egin zion ekarpena orduko 3.478 gigawattekoa (Gw) besterik ez zen izan. Urte horrexetan, estatuan, energia berriztagarrien ekarpenak 5.969 Gw/orduko hazkundea izan zuen, 2006koarekiko; hau da, urtebetean berriztagarrien ekarpena Garoñaren urteko ekarpen osoaren ia bikoitza hazi zen.

6. EZ DA SEGURUA

Gaur arte, ezin izan da zentral nuklearretako istripu-arriskua desagerrarazi. Elektrizitate-enpresek mozkin eskergak poltsikoratzen dituzte zentral nuklearrek ekoiztiko elektrizitatearen salmentaz, baina gizarte osoaren bizkar uzten dituzte diru-kostu eta ingurumen-kostu guztiak. Gizarteak ez du zertan bere gain hartu zentral nuklearen jarduerak dakartzan arriskuak. Garoñaren inguruan bizi garen ehunka mila lagunok nozituko genituzke balizko istripu baten ondorioak.

Horrez gain, energia nuklearrak oso lotura estua du armagintzarekin. Armak eta gerrak lazgarriak eta arbuigarriak dira, eta energia nuklearrak negozio horretan parte hartzen du.

GAROÑA ITXI ORAIN!

Aipatutakoez gain, arrazoi gehiago ere badaude Garoña berehala itxi dadin exijitzeko:

1. ZAHARKITUTA dago

Zoritako zentral nuklearra (Guadalajaran) 2006ko apirilean itxi zenetik, Garoñakoa da Espainiako Estatuan, "lehen sorkuntzakoak" esaten zaien zentraletatik, dirauen bakarra. Garoñako zentrala Francok inauguratu zuen 1971n. Garoñak 25 urte baino gehiago ditu, eta guztiz amortizatuta dago. Nuclenor enpresak, zentralaren jabeak, bere inbertsio guztiak berreskuratu ditu jadanik, elektrizitatearen fakturaren bitartez. Baina Nuclenorek ez du zentrala itxi nahi, orain, jada amortizatuta dagoelarik, mozkin galantak ekartzen dizkiolako.

2. Benetan TXARTO dago

Zentralaren oraingo egoera txar-txarra da, zahartze-sintoma larriak agertzen ditu eta. Egindako ikuskapenetan, oso narriaturik dauden 78 elementu eta narriadura txikiagoko beste 135 aurkitu dituzte.

3. EGITURAZKO ARAZOAK ETA ARRISKU LARRIAK agertzen ditu

Zentralak egiturazko kalteak ditu. Korrosioak kontrol-barren sartze-hodiak eta barriletea jo ditu. Kontrol-barrak erreaktorearen ontzian jazotzen diren erreakzio nuklearraren galga dira. Barra horiek ontziari soldaturiko hodien barrenetik sartzen dira ontzian. Garoñan, sartze-hodi horien %70etik gora daude korrosioak jota.

Barrilete deritzon metalezko zilindro handia ontziaren barruan dago, eta elementu erregaiak (nukleoa) inguratzen ditu. Barriletearen egoera funtsezkoa da zentralaren segurtasunerako, baina, Garoñakoan, korrosioak arrakala handiak (guztira, 10 metro baino luzeagoak) eragin ditu, horietako kezkarrienek, gutxi gorabehera barriletearen zirkunferentziaren erdia hartzeraino.

Horri guztiari Nuclenor enpresaren segurtasun-kultura negargarria erantsi behar zaio. Arestiko jazoerarik aipagarrienetako bat 2005eko azaroan gertatu zen, orduan konturatu baitziren istripu-osteko gailuak zazpi hilabete baino gehiago zeramatzala matxuraturik; ordura arte, alabaina, Nuclenorrek inor ez zen ohartu. Hutsegitearen larritasuna dela eta, lehen mailakotzat jo zen, Gertaera Nuklearren Nazioarteko Eskalan. Segurtasun Nuklearrerako Kontseiluaren txostenaren arabera, zazpi hilekoaldi horretan istripua gertatu eta euspen-egiturako atmosferara erradiaktibitatea askatu balitz, akats horrek euspen-eraikina bera ere jarriko zukeen kolokan.

UNE ERABAKIGARRIA

Dagoeneko argi dago energia nuklearra ezegokia eta arriskugarria dela. Baina, momentu honetan, energia-enpresak eta horien ingurukoak presio handia egiten ari dira Garoñako zentralaren balio-bizitzaren luzapena lortzearen. Borroka hori energia nuklearrari buruzko eztabaidaren atal da.

Oraingo unea erabakigarria da. Horregatik, ELAk, berriro ere, Garoña berehala itxi dadin exijitzen du. Lortu egingo dugu.

**NUKLEARRIK EZ!!
GAROÑA ITXI ORAIN!**

ELA
EUSKAL SINDIKATUA

